

Naçizane uluslararası ilişkileri anlarken, Batı'nın bir imparatorluk olduğunu ve *müttefiklerinin* de derece derece eyalet veya vassal devlet statüsünde bulunduklarını düşünürüm. Bu açıktan kabul edilmiş, herkesin ikrar ettiği bir model değil tabii, mesela Türkiye'nin *bağımsız* olduğunu düşünüyoruz, ancak zaman zaman farkettiğimiz gibi aslında kimse o kadar da bağımsız değil.

Batı İmparatorluğunun vassal devletlerden bir *bağımsızlık* görüntüsü çizmelerini bekliyor. Çünkü bunlar ulus devlet ve insanların *ulus* halinde bulunmaları, kendi kuruluş mitleri etrafında birleşmiş bir millet olmaları, daha *verimli* ve *mutlu* insanlar olmalarını sağlıyor. *Ulus miti* dünyevi bir din, sınırları siyasi otorite ile belirlenmiş, bu otoritenin (klasik din ve adetler de dahil olmak üzere) çeşitli unsurları kullanarak halkı yoğurduğu bir *seküler din*.

İmparatorluk bu *seküler dinin* farklı uluslara tekabül eden, farklı mezhepleri üzerinde durmuyor. Almanya'ya gittiğimizde, *ulus mitinin* içeriği değişiyor ama kullanışlı tarafları aynı, Yunanistan'a gittiğimizde aynı, Türkiye'de de aynı. Vatandaşları inanıp, arıza çıkarmadan yaşadığı sürece, *ulus mitinin* diyelim *Türkler tarihten önce vardı, Kara ordusunu bilmemkaç yüzyıl önce kurdu* gibi ifadelerin bir anlamı yok. Bunların muadilleri eminim diğer ulus devletlerde de sürdürüyordur.

İmparatorluğun beklentisi vassal devletlerin sıralarını ve konumlarını kabul ederek, bu sıralama ve konumu değiştirmeye çalışmadan, İmparatorluk lehine politikalar gütmek ve sınırlarını genişletmeye çalışmak. Sınırlar sadece coğrafi değil, daha çok *ekonomik* sınırlar.

Seçilmiş valilerden beklentisi ise, görüntüde bağımsızlık hikayesini devam ettirmekle beraber, İmparatorluk politikalarına destek vermeleri. Türkiye'nin 90'lı yıllarda yaşadığı sorun, valilerin beceriksiz olması ve İmparatorluğun politikalarını uygulamaya devam ederken, kendi kredilerini tüketmeleri idi. Erdoğan bunun üzerine seçildi ve başlarda, İmparatorluk onda hem halkına güven veren, hem de İmparatorluk politikalarını benimseyen bir lider gördü.

Ancak Erdoğan, muhtemelen İmparatorluğun ayrı bir ulus/vassal devlet olarak hazırladığı Kürt politikasını uygulamayı reddettiği ve kendi çözüm sürecini oluşturmaya çalıştığı için *iyi vali* statüsünden tenzil edildi. Artık İmparatorluğun istemediği bir cins valiydi ancak yerli politikaları hayli popüler olduğu ve siyasi gücü elinde tutmayı bildiği için indirmek mümkün olmadı. İmparatorluk, çeşitli kadroları vasıtasıyla onu indirmeye çalıştıysa da, beceremedi.

Bu isyanın Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber manasız biçimde sona ulaştığını tahmin ediyordum. Bunun sebebi tabii ekonomik, çünkü İmparatorluk vassallarını isyan etmemeleri karşılığında, adına *Kapitalizm* denen büyük bir ekonomik ağın mensubu haline getiriyor. Türkiye de, bu ağın getirdiği imkanları başka şekilde ikame etmesi mümkün olmadığı için, er veya geç, sisteme yeniden dahil olacak. İmparatorluk da bunun farkında olduğu ve Türkiye bir pazar olarak da kıymetli olduğu için, doğrudan hasım olmak yerine, tali yollardan mücadele etti.

Bu zamana kadar Erdoğan'a *açıktan* bir suikast yapmamış olmalarının izahı ise, İmparatorluğun asıl derdinin Erdoğan değil, onun tahmin edilemez politika değişiklikleri olmasında aramak lazım. *Tahmin edilebilirlik*, vassallardan asıl beklenen vasıf ve Erdoğan'a yönelmiş bir şiddet eylemi, oluşturacağı

siyasi kaos sebebiyle Türkiye'yi Erdoğan dönemini bile aratacak hale getirebilir. Erdoğan'dan sonra kimin geleceğini bilmiyorsanız, Erdoğan'ı yerinde tutmayı tercih edersiniz, çünkü ne yapacağı tam belli olmasa da, ne yapmayacağı aşağı yukarı belli.

Erdoğan, buradaki *sırrın* halefinin ortaya çıkmaması olduğunun sanırım farkında olduğu için, geçen zaman içinde muhtemel bir halef kalmadı. Çeşitli isimler öne sürülebilir ama bunların hiçbirinin belirgin bir şansı yok.

Eğer bir halef ortaya çıkar ve İmparatorluk açısından daha muteber görülürse, Erdoğan kısa süre içinde derdest edilecektir. Halihazırdaki siyasi alternatifler, CHP ve sair partilerin, sağ partilere galip gelmesi çok zorlaştı. Ayrıca, HDP hariç partilerin siyasetçileri Erdoğan'ın yıktığı düzenin temsilcileri ve onların da pek becerikli olduğu söylenemez. O nedenle alternatif yine AK Parti içinde ortaya çıkacaktır.

Erdoğan, İmparatorlukla bir noktada barış yapmak gerektiğini, ancak bu noktayı ne kadar erteleyebilirse, o kadar elinin güçlü olacağını biliyor. Yine de gereğinden fazla uzamış bir *isyanın* Türkiye'nin aleyhine olacağını da farkında ve içinde bulunduğumuz dönem, muhtemelen hiç de tahmin etmediğimiz şekilde bazı *barış* hamlelerine sahne olacak.